

CONSILIUL NAȚIONAL AL AUDIOVIZUALULUI

ROMÂNIA
BUCUREȘTI

Bd. Libertății nr. 14
Sector 5, CP 050706
CF 4266189

Autoritate publică
autonomă

Tel.: +4 0213055356
Fax: +4 0213055354

cna@cna.ro
www.cna.ro

Decizia nr. 841 din 26.09.2019
privind amendarea cu 35.000 lei a S.C. REALITATEA MEDIA S.A.
București, Șos. București-Ploiești nr. 172-176, corp A, et. 3, cam. 5, sector 1
C.U.I. 14080700
Fax: 037.212.45.03, 037.212.48.22

- pentru postul de televiziune REALITATEA TV

Întrunit în ședința publică din 26 septembrie 2019, Consiliul Național al Audiovizualului a analizat rapoartele de monitorizare întocmite de direcția de specialitate ca urmare a sesizărilor primite pentru modul în care au fost difuzate convorbirile telefonice avute de Alexandra Măceșanu la numărul 112. Au fost monitorizate emisiuni informative și de dezbateri din zilele de 30 și 31.07.2019 transmise de posturile Antena 1, Antena 3, B1 TV, Digi 24, Kanal D, Național TV, Prima TV, Pro TV, Realitatea TV, România TV și TVR 1.

Postul de televiziune REALITATEA TV aparține S.C. REALITATEA MEDIA S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 30.8/27.03.2001 eliberată la 30.04.2013 și decizia de autorizare nr. 447.2-2/25.10.2011 eliberată la 30.04.2013).

În urma dezbaterilor ce au avut loc după analizarea raportului de monitorizare și vizionarea înregistrărilor, membrii Consiliului au constatat că radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A. a încălcat prevederile art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Potrivit dispozițiilor invocate, difuzarea în serviciile de televiziune și de radiodifuziune a programelor care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor se poate face numai dacă, prin alegerea intervalului orar de difuzare, prin codare sau ca efect al altor sisteme de acces condiționat, se asigură faptul că minorii din zona de transmisie, în situații normale, nu pot auzi sau vedea emisiunile respective.

În fapt, potrivit constatărilor din raportul de monitorizare, postul REALITATEA TV a difuzat în cadrul mai multor ediții stenogramele convorbirilor Alexandrei Măceșanu cu operatorul sau cu polițistul de la numărul de urgențe 112, stenograme citite de angajați ai postului de televiziune și însoțite de textul acestora titrat pe ecran.

De asemenea, în acest context, pe parcursul ediției emisiunii "Legile puterii", de la orele 20.00, postul REALITATEA TV a difuzat și înregistrările telefonice ale acestei tinere la 112, înregistrări care au conținut vocea acesteia.

Redăm din raportul de monitorizare:

30.07.2019 – ora 20:00 - Legile Puterii, Denise Rifai

Titluri: *Dialog halucinant între Alexandra și 112. Alexandra: Sunt sechestrată. Operator 112: Cum crezi că te găsim? Operator 112: Ce să fac dacă e în Caracal? Alexandra: Veniți cât mai repede! Alexandra: Stați cu mine la telefon. Mi-e frică! Alexandra, dată în urmărire abia după 14 ore. Polițist: Am trimis echipaj. N-are cum să zboare. Polițist: Măi domnișoară, stați acolo, da? Lovitură de teatru. Înregistrările au fost șterse.*

(sel.1) La începutul emisiunii, înaintea introului moderatoarei, a fost difuzat un fragment audio cu vocea Alexandrei. După un minut și 7 secunde de la difuzare, pe ecran apare avertizarea: *Informații cu impact emoțional*.

Denise Rifai: *Familia Alexandrei și-a dat acceptul pentru ca noi toți, ca o Românie întreagă, să asculte ceea ce am urmărit. Este un prim calup al dialogului pe care Alexandra l-a avut cu operatorul de la 112. Sunt și alte calupuri pe care le vom prezenta. Sunt materiale cu un impact absolut indescrisibil, devastator. E vocea Alexandrei și e dialogul pe care îl are cu operatorii de la 112.*

(...)

După introul moderatoarei- același fragment audio cu vocea Alexandrei.

Denise Rifai: *Și acestui prim fragment îi mai urmează alte două. Deci este primul apel pe care Alexandra l-a făcut la ora 11.05 către 112 și mai urmează încă 2 apeluri, la 11.06 și la ora 11.12 și avem stenogramele discuției pe care Alexandra a avut-o cu operatorii de la 112. După aceste discuții pe care ea le-a avut cu operatorii de la 112, v-am povestit ieri, au urmat alte două convorbiri pe care le-a avut Alexandra cu cei doi polițiști. Cel care a plecat s-o caute și nu a găsit-o, la adresa indicată de Alexandra, pe care Alexandra o citea de pe acea carte de vizită, pe care a găsit-o în casa criminalului și comisarul, șeful respectivului agent de poliție, când, agentul de poliție, mergând la adresa indicată de Alexandra, nu a găsit-o și s-a întors la secție și i-a pasat telefonul Alexandrei, celuilalt polițist, șefului lui în speță, cu care Alexandra a vorbit 22 de minute la telefon și unde a dat toate acele indicații, atât de precise cu privire la locul unde se afla.*

Denise Rifai: Aș vrea să urmărim din nou tot ceea ce avem noi până în acest moment, la nivel de stenograme, aceste prime 3 convorbiri pe care Alexandra le-a avut cu operatorii de la 112. (Atenție! *Informații cu impact emoțional*)

- difuzarea celor 3 stenograme citite de către angajații Realitatea Tv, conform spuselor moderatoarei. *Ce-ați ascultat prima dată și ce-am urmărit împreună, primul fragment, primul calup, primul apel pe care l-a făcut Alexandra este apelul autentic, este vocea Alexandrei și este vocea operatorului, o femeie la primul apel din partea 112. Mai apoi, am urmărit împreună toate cele 3 apeluri (...) în baza stenogramelor pe care le avem. Am realizat acest material cu voci separate, care au citit în parte, fragmentele pe care le-a rostit Alexandra și fragmentele pe care le-au rostit cei de la 112 și polițistul cu care s-a intrat în legătură telefonică...E un dialog halucinant, care arată de fapt, România reală. Aceasta este România.*

- difuzarea stenogramelor apelurilor telefonice la 112, citite de angajați ai Realitatea Tv;

Denise Rifai: *Materialul reprezintă voci montate de colegii mei, pe stenogramele reale, deci vorbim de un material 100% authentic. În prima parte a emisiunii mele v-am prezentat un prim fragment în integralitate, discuția reală a Alexandrei cu operatora de la 112. Ulterior, un membru CNA, ne-a contactat și spun că este nevoie, mai mult decât de acceptul și acordul scris al unchiului fetei și că este nevoie și de acceptul scris, de asemenea al familiei, fapt pentru care, dincolo de primul fragment, în integralitate autentic, pe care l-ați ascultat la noi la Realitatea, între Alexandra și primul operator de la 112, ce a urmat, sunt montaje cu voci ale colegilor mei, pe stenogramele autentice. Deci informațiile sunt în integralitate corecte!*

- difuzarea stenogramelor apelurilor telefonice la 112, citite de angajați ai Realitatea Tv;

Analizând raportul de monitorizare și vizionând înregistrări, membrii Consiliului au constatat că, în cadrul ediției emisiunii "Legile puterii", din 30 iulie 2019, de la 20.00, modul în care au fost difuzate convorbirile telefonice de la 112, în care este prezentată vocea uneia dintre victimele de la Caracal, aceasta aflându-se într-o situație dramatică

și critică, a contravenit grav prevederilor art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului, care reglementează obligația radiodifuzorului de a asigura protecția minorilor în cadrul programelor.

Astfel, Consiliul a constatat că, difuzarea înregistrărilor telefonice în care apare vocea Alexandrei Măceșanu, relatând la 112 faptele abominabile la care a fost supusă - rapită, bătută și violată, plângând și implorând ajutorul autorităților statului să-i salveze viața, a fost de natură să creeze o emoție puternică în rândul publicului, îndeosebi asupra minorilor, mai ales că aceștia au avut acces necondiționat la vizionarea înregistrărilor, care au fost prezentate la orele 20.00.

Aceste înregistrări, în care apare vocea fetei de 16 ani, redau drama prin care trecea aceasta și sunt greu de vizionat chiar de către o persoană adultă, cu atât mai mult de minori, ținând cont de sensibilitatea și fragilitatea lor aparte, care le-au putut audia fără restricții, având în vedere ora la care radiodifuzorul le-a difuzat. De aceea, este relevant să subliniem că în ședința publică în care s-a analizat raportul de monitorizare, o parte dintre membrii Consiliului n-a putut asculta vocea acelei fete de pe înregistrări, concluzionându-se că "înregistrările au impactul unui pumn în cap".

Așa fiind, Consiliul s-a raportat la impactul emoțional asupra dezvoltării psihice și mentale a publicului minor, considerând că prin mijloace tehnice și redacționale, radiodifuzorul ar fi putut să elimine vocea fetei din înregistrări, așa cum a făcut în alte emisiuni anterioare sau cum au procedat alte televiziuni, constatând că nu a existat nicio justificare pentru modul în care au fost prezentate apelurile telefonice și care ar fi putut fi difuzate la o oră corespunzătoare, în vederea asigurării unei protecții reale a minorilor.

În acest scop, la art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului se prevede imperativ că, difuzarea programelor care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor se poate face numai dacă, prin alegerea intervalului orar de difuzare, prin codare sau ca efect al altor sisteme de acces condiționat, se asigură faptul că minorii din zona de transmisie, în situații normale, nu pot auzi sau vedea emisiunile respective.

Chiar dacă, pe parcursul emisiunilor în care au fost difuzate în acest mod înregistrările, s-a afirmat că există acordul familiei tinerei, Consiliul consideră că acest fapt nu exonerează radiodifuzorul de obligația legală de a asigura protecția minorilor în cadrul programelor, iar difuzarea unui asemenea conținut precum cel analizat trebuie făcută cu responsabilitate, astfel încât minorii să nu fie expuși unor riscuri psihice și/sau morale.

În calitate de garant al interesului public, membrii Consiliului consideră că respectarea principiului superior al copilului prevăzut în legislația audiovizuală trebuie să primeze în orice program, întrucât nevoia de protecție are în vedere și dezvoltarea emoțională a acestuia, obligație ce îi incumbă, în egală măsură, și radiodifuzorului.

Având în vedere aceste aspecte și ținând cont de criteriile de individualizare a sancțiunii prevăzute la art. 90 alin. (4) din Legea audiovizualului, membrii Consiliului au propus sancționarea radiodifuzorului cu amendă de 35.000 lei.

Supusă la vot, sancțiunea a fost adoptată cu respectarea condițiilor de legalitate prevăzute de art. 15 din Legea audiovizualului.

În temeiul art. 90 alin. (1) lit. g) și alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare,

Consiliul Național al Audiovizualului adoptă următoarea

DECIZIE:

Art. 1: Radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A. (licența audiovizuală nr. S-TV 281.6/09.06.2011 eliberată la 23.11.2017 și decizia de autorizare nr. 1779.1-6/01.11.2011 eliberată la 27.11.2018 pentru postul ROMÂNIA TV) **se sancționează cu amendă de 35.000 lei** pentru încălcarea prevederilor art. 39 alin. (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare.

Art. 2: În conformitate cu prevederile art. 93 alin. (3) din Legea audiovizualului, prezenta decizie poate fi atacată direct la secția de contencios administrativ a curții de apel, fără a fi necesară formularea unei plângeri prealabile, în termen de 15 zile de la comunicare.

Art. 3: Potrivit dispozițiilor art. 93¹ alin. (1) și (2) din Legea audiovizualului nr. 504/2002, cu modificările și completările ulterioare, radiodifuzorul S.C. REALITATEA MEDIA S.A. are obligația de a transmite în următoarele 24 de ore de la comunicare, sonor și vizual, de cel puțin 3 ori, în intervalul orar 18.00-22.00, din care o dată în principala emisiune de știri, următorul text:

“Consiliul Național al Audiovizualului a sancționat cu amendă de 35.000 lei postul REALITATEA TV, deoarece, în cadrul ediției emisiunii “Legile puterii” din 30 iulie 2019, de la orele 20.00, modul în care au fost difuzate convorbirile telefonice de la 112, în care este prezentată vocea uneia dintre victimele de la Caracal, aceasta aflându-se într-o situație dramatică și critică, a contravenit grav prevederilor art. 39 din Legea audiovizualului, care reglementează obligația radiodifuzorului de a asigura protecția minorilor în cadrul programelor.

Potrivit acestor dispoziții, difuzarea programelor care pot afecta dezvoltarea fizică, mentală sau morală a minorilor se poate face numai dacă, prin alegerea intervalului orar de difuzare, prin codare sau ca efect al altor sisteme de acces condiționat, se asigură faptul că minorii din zona de transmisie, în situații normale, nu pot auzi sau vedea emisiunile respective.”

Vă atragem atenția că textul nu poate fi difuzat în calupuri de publicitate.

PREȘEDINTE
MARIA MONICA GUBERNAT

Întocmit, Serviciul Juridic, Reglementări
și Relații Europene
Șef serviciu Ciobanu Dumitru